

गुरुदेवश्रीविजयधर्मसूरिनिर्वाणवर्षपञ्चविंशतिस्मृतिरूपः

पञ्चविंशतिश्लोकात्मकः

श्री

विजयधर्मसूरिश्लोकाञ्जलिः



रचयिता

मुनि न्यायविजयः

श्रीविजयधर्मसूरिश्लोकाञ्जलिः

The

*Homage to the Memory of the
Great Saint and Scholar*

Vijaya Dharma Suri

By

Muni Nyayavijaya

With

His Gujarati and English translations.

June, 1947

श्री
विजयधर्मसूरिश्लोकाञ्जलिः



न्यायतीर्थ-विशारदमुनिश्रीन्यायविजय-

विरचितः

तद्विरचित-गूजराती-अंग्रेजी-अनुवादसंयुक्तः



वीर सं. २४७३, धर्म संवत् २५, वि. सं. २००३

પ્રકાશક

શ્રી ભોગીલાલ ચુનીલાલ કાપડીયા,
ત્રણ દરવાજા, પાટણ

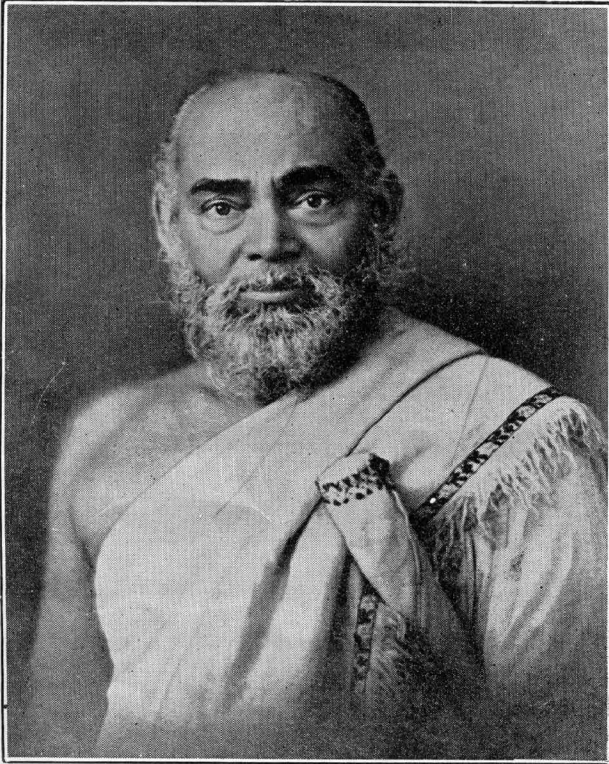
આર્થિક સહાયકો—

શેઠ હીરાચંદ્રભાઈ ધરમશી, માંડલ (તા. વીરમગામ)
શ્રીચુત ગિરધરલાલ પ્રેમચંદ, રાધનપુર
શ્રીચુત જસંગલાલ જગજીવનદાસ, પાટણ

: મુદ્રક :

શાહ ગુલામચંદ લલુભાઈ
શ્રી મહોદય પ્રેસ—ભાવનગર.

विश्वविख्यात धर्माचार्य गुरुदेव—



श्री विजयधर्मसूरिजी महाराज.

श्री महोदय प्रेस-भावनगर.

મહાન્ જૈનાચાર્ય ગુરુદેવ શ્રીવિજયધર્મ-
સૂરિજી મહારાજનું નિર્વાણ-વર્ષ આજે પચીશ-
મું વર્તમાન હોઈ એ પરમપૂજ્ય મહાપુરુષના
પુણ્યસ્મરણરૂપ આ અંજલિ અર્પિત થાય છે.

આષાઢ, વિ. સં. ૨૦૦૩

—લેખક

ક

ગુરુદેવજન્મ-સંવત્સર	(ઈશવીય)	૧૮૬૮
દીક્ષા-સંવત્સર	(,,)	૧૮૮૭
‘ કાશી ’ પ્રવેશ-સં.	(,,)	૧૯૦૩
‘ આચાર્ય ’ પદારોહ-સં.	(,,)	૧૯૦૮
નિર્વાણ-સં.	(,,)	૧૯૨૨

માદ્રપદશુકલ ૧૪

Vijaya Dharma Suri

“ A poor man’s son, he grew to be a Great Teacher. He studied in no school, and received no university degrees; but he was so learned that on him the Hindu Panditas of Benares conferred the title of Āchārya. As a boy, he mixed with men of no character, he learnt to gamble; but this gambler became a saint ! He lost much in gambling; one day, this Mulachanda (that was his original name) reflected on the vanity of the world; he repented; that day’s gambling became for him a door for the coming in of God’s grace. He wept bitter tears; he resolved to leave his town and go in search of a Guru; he found one; studied the Shastras; he became a scholar, a sage, a saint. His life’s story sends to us a message of hope.”

—T. L. Vaswani, Karachi.

श्रीविजयधर्मसूरिश्लोकाञ्जलिः

(१)

‘सौराष्ट्र’देशे ‘महुवा’जमिधाने
ग्रामे फलद्रूप-सुनीरभूमौ ।
श्रीरामचन्द्रः कमलावती च
वैश्यौ यदीयौ पितरावभूताम् ॥



जेमनां माता-पितानां नाम रामचंद्रलाठं अने
कमलाणाथ; वीशाश्रीमाली वशिष्ठ ज्ञातिनां तेज्ये
‘सौराष्ट्र’ (काठीयावाड)मां आवेल ‘महुवा’ गामनां, जे
गामनी भूमि इलद्रूप अने मीहा जणवाणी (सुजला
अने सुइला);



[I bow to the great Āchārya Vijaya
Dharma Suri--]

Whose parents Ramachanda and
Kamala Devi by name, belonging to the Visā
Shrimali Vaishya community, lived in their
native village of Mahuvā with land fertile
and watery, in the country of Saurāshtra
(Kathiawar);

(૨)

યો 'મૂલચન્દ્રે'ત્યમિધામુપેતો
 વિવર્ણધીઃ શિક્ષણતોઽપસૃત્ય ।
 અટાઢ્યમાનોઽસ્વહિતાવધાનો
 ચૂતે ચ 'સદ્ધા'ઽઽચરણે ચ સક્તઃ ॥



જેમનું મૂળ નામ 'મૂલચન્દ્ર'; પોતાનું હિત સમજવામાં આકેલ રહેતા બુઢથલ જેવા જે છોકરાએ લાણવા તરફ-પ્રારંભિક શિક્ષણ લેવા તરફ ધ્યાન ન આપ્યું, અને ભમવા-રમવામાં મશગૂલ બની આખર બુગાર અને 'સદ્ધા' સુધી પહોંચ્યો;



Whose original name was Mulachandra and who, dull and disregardful of his own future, being averse to school-life or study, stupidly gave himself up to playing and purposeless roaming, and in the long run became addicted to gambling and speculation ;

(३)

दुरोदरे द्यूतपरः परेद्यु-
र्यः स्वीयवित्तव्यपचापनेन ।
पितुः कृशार्थाऽधिगतेरनल्पो-
पालम्भनादेकपदे प्रबुद्धः ॥



द्यूतपरायणु ने छेकराअ-नेना पितानी आर्थिक
स्थिति साधारणु हुती,—जुगारमां पैसा होअ्या, ने
उपर आपने आकरो ठपडे सांलणवाथी अेकहम नेनी
'आंघ' उघडी (नेनु' हृदय अेकहम इउइडाट करतुं
नअत थयुं);



Who, being fond of gambling, one
day risked and lost a large amount of
money in the evil pastime, whereupon
who was severely reprimanded by his father
whose pecuniary condition was not satis-
factory, with the result that who suddenly
became awakened;

अभाद् यदुन्मीलितलोचनस्य
 जगत्प्रपञ्चो विषमो विचित्रः ।
 विरज्य यो मोहमयाद् विहारा-
 च्छ्रेयःसमन्वेषण उत्सुकोऽभूत् ॥



जेनी जुवेदी दृष्टिने संसारप्रपञ्च विषम अने
 विचित्र लास्यो; मोहमय विहाराथी विरज्य यम जे
 कल्याणनी शोध माटे उत्सुक अन्यो;



To whose awakened inner eye the
 transmigratory cycle (phenomenal world
 or earthly life-संसार) appeared ugly or
 strangely mysterious and troublesome,
 whereupon who being disgusted with the
 delusive mundane living, became anxious
 to find out his true welfare;

: ६ :

(५)

स्वग्रामतो ' +भावपुरं' समेत्य
यो 'वृद्धिचन्द्रं' समुपेत्य सन्तम् ।
आकर्ण्य तज्ज्ञानमयोपदेशं
सज्जोऽभवत् प्रव्रजितुं तदन्ते ॥



वे पोताना गामथी ' भावनगर ' गयो, महात्मा
' वृद्धिचन्द्र ' नी पासे पडांथ्यो अने ते सन्तनो
सद्बोधपूर्वुं उपदेश सांभणी, तेमनां अरखोमां दीक्षित
थवा (' सर्वविरति ' दीक्षाने अडणु करवा) तैयार थयो।



Who thereupon leaving his native
village went to Bhavnagar, approached the
saint Vriddhichandraji Maharaja and after
hearing his instructive sermons giving pro-
per guidance, became ready to lay himself
at the feet of the revered ascetic and to get
himself initiated into the order of monks;

+ भावनगरम् ।

(६)

असौ महात्मा पितृसम्मतं ये
प्रात्राजयद् योग्यतया विदित्वा ।
एकोनविंशाब्दवयःप्रपन्नं
'धर्मा'दिनाम्ना 'विजया'ऽन्वितेन ॥



महात्मा वृद्धियन्द्रश्च जेने योग्य समञ्ज वडील-
नी सम्भतिपूर्वक दीक्षा व्यापी; आगष्टीश वर्षनी
उम्भरना जे युवके चारित्रने अहण करी नव्य नाम
'धर्मविजय' धारण कर्युं;



Who, being considered fit (for initia-
tion), was, at the age of nineteen, initiated
into the order of monks with the consent
of his father, by the high-souled monk,
and who received the monastic name of
Dharmavijaya;

॥ 'धर्मविजय' इति नाम्ना सह ।

: ११ :

(७)

चारित्रयोगो गुरुभक्तिनिष्ठा
सुयोग्यविद्याध्ययनोद्यमश्च ।
एतत्त्रयं निश्चलनिश्चयं यं
प्रवर्धमानाभ्युदयीचकार ॥



चारित्रतुं परिपालन, गुरुभक्तिनिष्ठा अने विद्या-
ध्ययनमां सुयोग्य प्रयत्नशीलपणुं आ त्रयुना योगे,
आत्मनिश्चयमां निश्चल अेवा ने साधुने! अभ्युदय
वधतो आह्ये;



Who, with unswerving resoluteness,
went on achieving his progressive advance-
ment with the aid of right conduct, steady
devotion to the great Guru (preceptor)
and proper diligence in the pursuit of
learning;

: १२ :

(८)

अप्यल्पमेधा दृढनिश्चयेन
प्रकर्षमारोहति कर्मयोगात् ।
इत्येतदर्थस्य निदर्शनं यः
स्वतः प्रकाशं प्रकटीचकार ॥



जडी बुद्धिनो भाणुस पणु द्ढ संकल्पना णणे
प्रणर पुरुषार्थ साधी लोकाभान्य उत्कर्षने प्राप्त करे छे
ये वातनुं उदाहरणु नेमणु पोतानी नतथी स्पष्ट
रन्नु करुं छे;



Who has, by his own example, clearly demonstrated that even a dull-witted person can achieve a high degree of advancement, if he is devoted to his duties with the force of firm determination;

: ૧૩ :

(૯)

ગૃહસ્થવર્ગેષુ સુયોગ્યવિદ્વ-
દુત્પાદનાર્થં હૃદયે યદીયે ।
સમુત્કટો જાગરિતોઽભિલાષઃ
સમાજમમ્યુન્નતિમાનિનીષૌ ॥



સમાજને ઉન્નત બનાવવાની ભાવના સેવતા જેમના
હૃદયમાં, સામાન્ય જનસમૂહમાં (વૈશ્ય-વર્ગમાં) સુયોગ્ય
વિદ્વાનો ઉત્પન્ન કરવાની ઉત્કટ આકાંક્ષા બાળી;



In whose mind bent upon leading
the society to elevation, there arose an
ardent desire to produce able learned men
from among the house-holders (common
people);

: ૧૪ :

(૧૦)

વિદ્યાપ્રચારાય સમેત્ય કાશી-
મસ્થાપયત્ સંસ્કૃત-પાઠશાલામ્ ।
તતઃ સમ્મુત્પાદ્ય વિશારદાંશ્ચ
તેજસ્વિનો દેશહિતં વ્યધાદ્ યઃ ॥



જેમણે વિદ્યાપ્રચાર માટે કાશી જઈ ત્યાં સંસ્કૃત-
પાઠશાલા સ્થાપન કરી, એ સંસ્થામાંથી તેજસ્વી
વિદ્વાનો પેદા કરી દેશનું ભલું કર્યું છે;



Who, having gone to Kashi (Benares)
founded a Sanskrita-teaching institution
for the spread of learning and benefitted
the country by producing from the insti-
tution great erudite scholars;

: ૧૫ :

(૧૧)

પ્રકાશ્ય યઃ પ્રાકૃતન-તત્ત્વવિદ્યા-
વિદ્યોતિતગ્રન્થનિધિં મહાન્તમ્ ।
અદીદૃશત્ સુન્દર-ભારતીય-
સાહિત્યલક્ષ્મીં સુવિશેષઋદ્ધામ્ ॥



જેમણે તત્ત્વજ્ઞાનના મહાન્ પ્રાચીન ગ્રન્થોને પ્રકાશ-
માં આણી ભારતીય સુન્દર સાહિત્યલક્ષ્મીને વિશેષ
સમૃદ્ધ બાહેર કરી છે;



Who brought to light time-honoured
old great works on various important sub-
jects and thus proclaimed the superior
richness of the good Ārya (Indian)
literature;

: ૧૬ :

(૧૨)

પાશ્ચાત્યમેધાવિગણેન સાર્ધં
વિધાય પત્રવ્યવહારમુચ્ચૈઃ ।
વ્યસ્તારયત્ તત્ર ભુવિ પ્રભૂતાં
ય આર્યવિદ્યામહિમપ્રશસ્તિમ્ ॥



જેમણે પાશ્ચાત્ય વિદ્વાનો સાથે મહત્વપૂર્ણ પત્ર-
વ્યવહાર કરી તે દેશમાં આર્ય તત્ત્વજ્ઞાનના મહત્વની
મહત્તી પ્રશસ્તિ ફેલાવી છે;



Who kept up an excellent corres-
pondence with western scholars and thus
diffused in their countries the renown of
the greatness and magnitude of the Ārya
culture and philosophy;

: ૧૭ :

(૧૩)

વંગાંગકાશીમગધાદિભૂમી-
મટન્નહિંસામુપદિશ્ય સમ્યક્ ।
અહિંસધર્મે સમતિષ્ઠિપદ્ યઃ
પરઃશતાન્ ક્રૂર-પલાદલોકાન્ ॥



જેમણે બંગ, અંગ, કાશી અને મગધ વગેરે
ભૂમદેશોમાં પ્રમણ કરી, અહિંસાનો ઉપદેશ કરી સેંકડો
ક્રૂર અને માંસાહારી માણસોને અહિંસા-ધર્મ પમાડ્યો છે;



Who, while travelling in the countries
of Kāshi, Magadha, Anga and Banga,
preached Ahinsā (non-injury) and caused
hundreds of cruel and flesh-eating men
to follow the path of Ahinsā;

: ૧૮ :

(૧૪)

સમ્મિલ્ય યો ભારતદેશિરાજા-
નબોધયદ્ ભૂમિધવાર્હધર્મમ્ ।
યઃ સત્કૃતો ભારત-વિદ્વદગ્ર-
ગણ્યૈશ્ચ તત્સદ્ગુણરાશિમુગ્ધૈઃ ॥



જેમણે ભારતના દેશી રાજાઓને મળી રાજધર્મનો
ઉપદેશ આપ્યો છે; જેમને ભારતના અગ્રગણ્ય વિદ્વાનો-
એ તેમના સદ્ગુણસમૂહ ઉપર મુગ્ધ થઈ સત્કાર્યા છે;



Who met native Rājās in India and
sermonized to them the duties of Rājās;
who was adored by the foremost learned
men of India, being attracted by his great
virtues;

: ૧૯ :

(૧૫)

મેઘાવિવિદ્યાર્થિયુગં પ્રહિત્ય
લંકાપુરીં તત્સ્થિતબૌદ્ધલોકૈઃ ।
પ્રાયસ્યદાપાદયિતું પ્રશસ્યાં
ય એકતાં સાંસ્કૃતિકીમુદારમ્ ॥



જેમણે પોતાના વિદ્વદ્ભૂત બે વિદ્યાર્થીઓને ' લંકા ' (સિલોન) મોકલી ત્યાંના બૌદ્ધો સાથે સાંસ્કૃતિક એકતા સાધવા ઉદાર પ્રયત્ન સેવ્યો છે;



Who having sent his two learned students to Lankā (Ceylon), broad-heartedly tried to work out good cultural unity with the Bauddhas of the place;

: ૨૦ :

(૧૬)

‘ કુમ્ભસ્થ ’પર્વાહમહાસભાયાં
શ્રીમાલવીયોપનિમન્ત્રિતો યઃ ।
‘ પ્રયાગ ’ભૂમાવભિમાષમાણઃ
સહર્ષનાદૈરમિનન્દ્યતે સ્મ ॥



પ્રયાગ(અલાહાબાદ)માં કુમ્ભના મેળા વખતે
ભરાયેલી ‘ સનાતનધર્મમહાસભા ’ની મહાસભામાં
ભારતભૂષણુ પં. શ્રી માલવીયજીના આમન્ત્રણથી ઉપસ્થિત
થઈ જેમણે આખ્યાન આપ્યું હતું અને તે સમયે સભાના
હર્ષનાદોથી જેમને અભિનન્દવામાં આવ્યા હતા;



Who, being invited by the late Pandita
Mālavijaji, delivered a lecture in the grand
meeting of ‘ Sanātana Dharma Mahāsabhā ’
assembled on the occasion of the Kumbha-
Mela at Prayāga (Allahabad) and who was
there highly greeted with acclamations ;

: ૨૧ :

(૧૭)

યો જર્મની-બંગ-ઈટાલિ-વિદ્વત્-
સંસદ્ધિરલ્પેતરગૌરવેણ ।
સદસ્યરૂપેણ સમીયતે સ્મ
પૌર્વાત્ય-પાશ્ચાત્યકશૃંખલીસન્ ॥



પૌર્વાત્ય અને પાશ્ચાત્ય વચ્ચે સાંકળ જેવા જેમને
બંગાળની એશિયાટિક સોસાયટિએ એસોસિએટ
મેમ્બર તરીકે અને જર્મનીની ઓરિયન્ટલ સોસાયટિ
તથા ઈટાલિની એશિયાટિક સોસાયટિએ એનરરિ
મેમ્બર તરીકે સુયોગ્ય સન્માનથી સ્વીકાર્યા હતા;



Who being regarded as a connective
link between the East and the West, was
honoured by his election as an Honorary
Member of the German Oriental and Ita-
lian Asiatic Societies and an Associate
Member of the Asiatic Society of Bengal ;

: २२ :

(१८)

‘ आबू ’जिनौकांस्यविशन् सचर्मो-
पानत्पदाभ्यां परदेशिलोकाः ।
अमूमनौचित्यवतीं प्रवृत्तिं
योऽपासयद् गुर्वधिकारभाजा ॥



‘ आबू ’ना जिनालयेमां परदेशी यात्रीओः
आमडांनां जुट साथे प्रवेश करता हुता ओ अनुचित
प्रवृत्तिने जेमणे उपरि अधिकारी (जेजन्ट दु धी
अवर्नर जनरल, राजपुताना, ‘ डॉ.दिवन ’ साहेब)
द्वारा हूर करावी छे;



Who managed through the interven-
tion of the High authority (E. G. Colvin,
late A. G. G., Rajputana) to put a stop
to the unholy practice of the foreigners
who insisted upon entering the Jaina
temples on Mount Abu, with their leather-
boots on ;

: ૨૩ :

(૧૯)

‘ કાશી ’નૃપાધિષ્ઠિત-ભારતીય-
વિખ્યાતવિદ્વદ્વિકસત્સભાયામ્ ।
‘ આચાર્ય ’નામ્ના ગુરુણા પદેન
યઃ શાસ્ત્રદૃશ્વા સમમાનિ સ્થરિઃ ॥



“ કાશી ” ના મહારાજા સાહેબના પ્રામુખ્યથી સુશોભિત ભારતીય વિખ્યાત વિદ્વાનોની મહાસભામાં શાસ્ત્રદર્શી અને વિદ્વદ્વૃન્દારક એવા જેમને ‘ આચાર્ય ’ પદવીના ગુરુસન્માનથી સન્માનિત કરવામાં આવ્યા હતા;



Who, being a ripe and learned scholar of world-wide reputation, was honoured with the distinguished title of ‘ Āchārya ’ (Shāstravishārada Jaināchārya) being conferred upon him, by a large assembly of eminent Panditas of India, under the presidency of the Mahārājā of Benares ;

: ૨૪ :

(૨૦)

યો વિશ્વમૈત્રીં દિશતિ સ્મ લોકે
ગ્રાસારયત્ સાર્વજનીનધર્મમ્ ।
વિદ્યાપ્રચારે યતતે સ્મ ચોગ્રં
શ્રીધર્મસૂરિઃ પ્રણિપત્યતે સઃ॥ (વિંશતિ-કુલકમ્)



જેમણે જનતામાં વિશ્વમૈત્રીનો ઉપદેશ કર્યો છે,
સર્વજન-હિતાવહ (માનવ) ધર્મનો પ્રચાર કર્યો છે
અને વિદ્યાનો ફેલાવો કરવા પાછળ જેઓ ખૂબ પ્રયત્ન
વાન રહ્યા છે

એ શ્રી વિજયધર્મસૂરિજીને વન્દન હો !



Who advised people universal brother-
hood, preached religion (Dharma) of
humanity and strove considerably to spread
education and learning; to that great ascetic
Vijaya Dharma Suri, I pay my homage.

(२१)

तन्निर्मिता संस्कृतवाक्-सुसेवा
न विस्मृतिं यास्यति तावदेव ।
अधीतयो भारत-वाङ्मयस्य
यावद् बहेयुः पृथिवीतलेऽस्मिन् ॥



संस्कृत वाङ्मय(साहित्य)ना क्षेत्रमां अमण्डले
णजवेली उत्तम सेवा भारतीय वाङ्मय(साहित्य)नु
अध्ययन आद्या करणे त्यां सुधी नडि भूलाय.



The distinguished services rendered
by him to the cause of Sanskrita literature
will never be forgotten as long as Indian
literature continues to be studied.

: २६ :

(२२)

विद्यालयः ' शिवपुरी 'मुपतिष्ठते यः
' शत्रुञ्जये 'गुरुकुलं परिभासते यत् ।
श्री' आगरा 'नगरवर्ति च सुप्रसिद्धं
श्रीज्ञानमन्दिरममूः कृतयस्तदीयाः ॥



' शिवपुरी ' (गवालियर स्टेट)नी ' वीरतरव-
प्रकाशक मंडल ' संस्था, ' पालिताणा ' नुं जैन गुरुकुल
अने ' आगरा 'नुं ज्ञानमन्दिर अे अेमनी कृतिअे छे.



An educational institution at Shivapuri
(Gwalior), a Jaina Gurukula at Pālitānā
(Kathiawar) and Jñānamandira (a grand
public library) at Agra, are the richest of
his legacies.

: २७ :

(२३)

यस्य ज्ञानमनन्तदर्शिसमयाम्भोराशिमन्थाचलो
यस्य क्षान्तिरनल्पकोपनजनक्रोधाग्निधाराधरः ।
यस्य ब्रह्मतपोमहः प्रसृमरं भूपीठ उद्घोतनं
विश्वाभ्यर्चितसंयमो विजयते श्रीधर्मसूरीश्वरः ॥



जेमनुं ज्ञान शास्त्रसमुद्भुतं मन्यन करवामां मन्था-
थल समुं, जेमनी क्षमा उत्र कोधीना कोधानलने शमा-
ववामां जलधर समान ज्यने जेमनुं तेजस्वी प्रकृतप
भूमि उपर उद्घोतइप, जेवा, विश्वप्रशस्त संयमवाणा
श्रीविजयधर्मसूरि विजयते.



Victory to Shree Vijaya Dharma Suri
whose knowledge was like the churning-
mount in churning the ocean of scriptures,
whose forbearance was like a shower of
rain for the fire-like anger of the intensely
angry, whose extending lustre of austerity
of Brahmacharya (celibacy) was a light on
the earth and whose self-restraint was
far eulogized.

(२४)

भद्रं प्रोज्ज्वलनप्रभावमहसो विश्वोपकारैषिणो
दुर्दान्तप्रतिवादिवक्रहृदयप्रह्लादनश्वेतगोः ।
वैराग्यामृतवर्षणप्रशमितप्रोद्दाममोहार्चिषः
सर्वत्राऽपि गुणादरव्यसनिनः श्रीधर्मसूरेगुरोः ! ॥



भद्रं हे। उज्ज्वल प्रभावक तेजवाणा, लोकोपकार-
रसिक, दुर्दम प्रतिवादीश्रेयानां वक्र हृदयने आनन्द
प्रभासवामां यन्द्रसमा यने वैराग्यरूप सुधानी वर्षाथी
शभाव्ये छे विकट मोहाग्नि जेमण्णे एवा तथा सर्वत्र
गुणादर करवाना व्यसनी गुरुदेव श्री विजयधर्मसूरिने !



Be good to the preceptor Vijaya
Dharma Suri who was possessed of high
dignity and lofty spirit, who was greatly
inclined to doing good to others, who was
like the moon in pleasing the crooked
minds of hard opponents, who was able
to quell down the intense fire of ignorance
or infatuation by pouring the nectar-like
instruction of detachment and who was
wont to appreciate the virtues of any
person !

: ૨૯ :

(૨૫)

ધર્મયોગપ્રકાશાય કર્મયોગવિહારિણે ।
આત્મયોગપ્રસક્તાય ગુરવેઽયં કૃતોઽજ્જલિઃ ॥



ધર્મયોગમાં પ્રકાશતા, કર્મયોગમાં વિહરતા અને
આત્મયોગમાં રમતા એવા શ્રી ગુરુદેવ વિજયધર્મસૂરિને
આ મારી અંજલિ!!



This is my pure devout salutation
with folded hands to the great Guru shin-
ing with ધર્મયોગ (religious activities),
enjoying કર્મયોગ (works benefitting people)
and sporting in આત્મયોગ (Spirituality).



રચનાસમયાદિનિર્દેશ:—

શ્રીધર્મસૂરિસંસ્થાસંવત્સરપञ्ચવિંશતિસ્મરણે ।
ગૂર્જર-ઇંગ્લિશ-અર્થાદ્યૈઃ શ્લોકૈઃ પञ્ચવિંશત્યા ॥ ૧ ॥
ગૂર્જર-વિશ્રુત-‘૧૬૫૫’ ઇષ કૃતોઽજ્જલિરમુખ્ય શિષ્યેણ ।
ત્રિ-સ-સ-દ્વિવિક્રમાબ્દે વૈશાખે ન્યાયવિજયેન ॥ ૨ ॥
(યુગ્મમ્)

(સૌરઠા)

તજીને માટીખાણુ, કંચન ભૂપ શિરે ચડે;
તેનાં દીધ પ્રમાણુ, ધર્મવિજય તેં ધરતીમાં.
સજી સત્ય તલવાર, ઠાલ અહિંસાની ધરી;
ક્રીધો જ્ય જ્યકાર, ધર્મવિજય તેં ધરતીમાં.
ઝાડી ઝરણું પહાડ, વિચરી વળી વેરાનમાં;
દીધી તાતી ત્રાડ, ધર્મવિજય તેં ધરતીમાં.
મોટા જે મહિરાણુ, તેણુ પણ શિર નામિયા;
ફેરી વીરની આણુ, ધર્મવિજય તેં ધરતીમાં.
પહેરી પીળો વેષ, કેતાં જીવે સંચર્યા;
પણુ ડંકો દેશવિદેશ, ધર્મવિજય તારો ખજયો.

Vijaya Dharma Suri

“he is one of the most impressive personalities I ever met with, in the whole world.”

—Sylvain Levi (Paris).

“a man of a singular force of character.....the true mediator between Jaina thought and the West. ”

—F. W. Thomas (London).

“ Without his help I should not have been able to carry on my studies in Jainism successfully. ”

—Hermanu Jacobi (Germany).

“a great scholar and a prominent priest of his community.....one who has rendered excellent service to Sanskrita scholarship by the help he has offered to his fellow-students in Europe. ”

—M. Winternitz (Czecho-Slovakia).

“ a man, for whom not only I, but so many German scholars had the greatest veneration, and whose writings and activities in the cause of Jainism they so highly appreciate.

.....As an indefatigable investigator in the vast field of Jaina literature, he combined the scholarship of the Indian Acharya with the critical methods of the West. ”

—Helmuth von Glasenapp (Germany)

“ No other scholar has spread more light on Jaina literature and Jaina history than he. ”

—Johannes Hertel (Germany).

“a living link between the East and the West. ”

—Sten Konow (Norway).

“ His distinguished services to the cause of Sanskrita literature will never be forgotten as long as Indian literature continues to be studied. ”

—J. Jolly (Germany).

“ He was in fact a great citizen of the world, known and admired among the discerning of all countries. ”

—Franklin Edgerton (U. S. A.).

“ His great reputation of liberal culture and large-mindedness had often urged me to visit him..... ”.

—Bavindra Nath Tagore.

“ This is a serious loss to the whole of India, and especially to me. He was an epoch-making scholar and saint..... ”.

—R. Shamashastry (Mysore).

He was well-known to most scholars in Europe and the Cambridge University Press has shown him the unique honour of publishing his biography ”.

—S. K. Belvalkar (Poona).

“ I think that not only Jainism has lost one of its most distinguished leaders, but that, with the death of Vijaya Dharma Suri, the world itself is deprived of one of its greatest men ”.

—Giuseppe Tucci (Italy).

“I never had the privilege of meeting him, but many people in this country will unite with me in deploring the loss of a ripe and learned scholar of world-wide reputation”.

—George Grierson (England).

“ x x x in whom the Jaina Community has lost an inspiring personality, and India one of her most meritorious sons. He was an outstanding exponent of Jainism essentially the oldest of the existing Indian faiths ”.

—(Daily London Times).

“ He was one of those who, though belonging still to this world, and suffering from human illness, had risen from higher worlds to have a stay among us, to give us an instance of living, and to point out a scope beyond the range of wisdom of many others ”.

—Heinrich Zimmer (Germany).

Serving JinShasan



092608

gyanmandir@kobatirth.org

